Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Tractio de incarnatione - Cod. Ettenheim-Münster 198

Mangillius, Antonius

[S.l.], 1632-1634

Capvt IV.

urn:nbn:de:bsz:31-117158

Visual Library

Dices: de ratione prophetiae est imperfectio scilicet cognitionis obscuritas quae non congruebat ipsius Christi dignitati &c. Respondeo nego Antecedens, quod a. obscuritas cognitionis existentis in ipso propheta non sit de ratione prophetiae patet ex eo quod ex Scriptura et S. Basil. appellantur videntes quia futura ut praesentia intuebantur. praeterea idem constat, quia si quis futurum evidenter praevideat et pronunciet, licet illud evidenter intuitus sit, adhuc proprie dicitur prophetasse.

Dices 2do: S. Paulus 1 ad Corint. 13 docet prophetias evacuandas esse scilicet in patria quando venerit quod perfectum est, sed Christus semper fuit beatus & in illo non fuit prophetia proprie dicta. Respondeo de ratione prophetiae esse aliquam imperfectionem sive obscuritatem non quidem existentem in eo in quo est prophetia sed in illis ad quos ipsa prophetia dirigitur, quatenus obscure agnoscunt ea quae annunciantur, ac proinde S. Paulus docet in patria esse evacuandas prophetias, non quia tollenda sit ipsa substantia prophetiae cognitionis, sed quia praedictio sive annunciatio rerum futurarum aut absentium non dirigetur ad unum qui habet obscuram cognitionem eorum quae praedicuntur. aliis aliter respondent.

Dices 3tio cum Abulensi: S. Joannes Baptista Matth. 11 dicitur plus quam Propheta & Christus non est dicendus propheta. Respondeo nego consequentiam: quia Joannes dicitur plus quam propheta, non quia non fuerit propheta, sed quia hoc prae aliis qui ipsum praecesserunt habuit, ut JESUM quem omnes prophetarunt et non viderant, ipse digito demonstrarit non relinquens obscuritatem aliis. Christus a. dicitur propheta quia futura pronunciavit et absentia revelavit. praeterea Christus multis titulis, ut bene notat Vasq. loco citato. dici potuit etiam si hoc velimus, plus quam propheta, eo quod sine ulla proportione in reliquis omnibus esset Joanne excellentior.

CAPUT IIII

Utrum Christus sit caput hominum et Angelorum?

Supponendum est caput hic sumi metaphorice, ut colligitur ex S. Tho. art. 1. q. 8 ubi agit de hac re, necessario debere habere aliquam proportionem et similitudinem cum ex capite proprie dicto., quoniam a. caput in corpore humano praeit; primo quidem ordine quatenus excellentiorem locum obtinet., 2do perfectione quatenus in capite sit et viget omnes sensus tum intrinseci tum extrinseci qui per alia membra sunt dispersa. 3tio virtute siquidem caput sensum et motum in reliqua membra influit, ideo de ratione capitis metaphorici videtur esse ut reliqua membra ordine sive dignitate, perfectione, et virtute praecedat. pro qua re.

Dicendum

Dicendum ē 1mo. Chrum ēe caput Eccliæ, vt constat ex illis Pauli verbis ad Ephes. 1. ipsum dedit caput supra oēm Eccliam. idem habetur ad Ephesios 4. & 5. & ad Coloss. 1 & 2. constat etiam ex PP. græcis & latinis in dicta Pauli loca. rāo ē, qa Chrus respectu Eccliæ & eius membrorum ht proprietates capitis, siquidem antecedit reliqua Eccliæ membra, ordine quidem, qa ē primus prædestinatorum Rom. 8. Et dignitate excedit reliquos oēs hoīes & pfectione qa in eo ē plenitudo grāæ, vt constat ex dictis, virtute verò, qa influit in reliqua Eccliæ membra dona supnāalia, vt caput influit in reliqua membra. hæc ē sentia S. Thomæ art. 6 huius q. & aliorum quos ht Vasquez disp. 43. c. 1. rāo vero cur Chrus comparetur potius capiti quam cordi, cui comparatur Spiritus S. ē, qa vt recte docet S. Th. loco citt. ad 3 caput præeminet in corpore cæteris membris exterioribus, cor. a. occulte influit in reliqua membra & ideo cordi comparatur Spiritus S. qa inuisibiliter Eccliam viuificat, capiti vero comparatur ipse Chrus secundum visibilem nāam in quantū hōo hoībus præfertur.

Addendum ē a. Eccliam, quæ ē corpus Chri comprehendere oēs hoīes, vt docet Augs. in lib. de catechizandis rudibus cap. 3. & in psal. 36 atq ideo Chrus ē caput oium hoium & eorum qui st in Paradiso, limbo & inferno, qa ad hoc sufficit sicut illos dignitate & pfectione excedit, ita in illos aliqua dona supnāalia influat, aut influxerit, aut certe quem ex se paratus fuerit influere; pterquam qd pt etiam dici caput eo qd oēs vel regat volentes vel coerceat inuitos.

Dicendum 2do Chrum ēe caput Eccliæ n solum vt ē Deus sed etiam vt ē hōo. Pauli ad Ephes. 1. ipsum dedit caput super oēm Eccliam, vox e. illa, dedit, conicaōem alicuius dignitatis quæ n conueniat per nāam significat & ideo illigenda ē de Chro prout hōo ē. idem constat ex PP. præcipue a. ex Augustino tom. 5 de verbis Dni epla 50 & lib. 1. de Trinitate cap. 12. rāo a. ē, qa Chrus vt hōo ht proprietates superemīnentes capitis mystici respectu Eccliæ, & licet caput poit ēe diuersa raōis cum membris atq ideo Chrus dicatur ēe caput Eccliæ, congruum tn ē vt caput sit hōogeneum & eiusdem nāæ cum membris, & vt corpus visibile habet etiam caput visibile a quo recipiat suos influxus. huius sentiæ ē D. Thomas art. 2. & multi alij.

Ex dictis obiter colligi pt Chrum vt hoīem quamuis n nulli repugnent ēe membrum Eccliæ si hoc sumatur prout comprehendit etiam caput, membrum vero si accipiatur secundum quid n includit dependentiam ab alijs membris. ita S. Thomas in 4. dist. 49. q. 4. art. 2. Altissiodorensis lib. 3. tractt. 1. cap. 4. q. 6. & alij.

Addendum ē Chrum vt hoīem ēe caput Eccliæ raōe vnionis

hypostatica

hypostatica, h.a. rade grae habitualis, nisi forte quatenus haec data est a Christo vt ei tanquam vnitae principio omnis graae nrae constituto iam per vnionem hypostaticam subueniret, et ideo in Christo proprie loquendo vnio hypostatica non grae habitualis, et grae capitis, sicut rade vnionis praedet reliquos omnes homines quoad dignitatem, affectionem, et virtutes ita vt in omnes influat, in quos tm non influit rade grae habitualis per se sumptae, reguidem etiam sine illa poet influere. vide Vasquez disp. 46. cap. 3. num. ij.

Ad secundum e rursum Christum aeternum illam esse corporis suum esse caput hominum secundum humanitatem et corpora ipsorum, secundum illam et manifestum. secundum corporis patet: qa secundum illud hypostatice vnitum dignitate et affectione excellit, et omnis naa redemptionis in suo corpore sanctum: manet atque ita per corpus suum influxit in Ecclesiam. rursum qd Christus est caput hominum secundum humanitatem eorum patet. item secundum eorum corporis qa in eorum corpore virtus aliqua a Christo derivatur, siquidem per auxilia graae eorundem corporum movet ad bene operandum, coercet a malis operibus, et tandem per merita et virtutem Christi corpora resurgent et gloriae dotes assumpsent. vide Vasq. disp. 48. cap. 2.

Ad secundum rursum Christum non esse caput hominum in statu innocentiae sed tm post lapsum, qa dona graae quae in eo statu habuerunt non fuerunt per Christum, atque ita homines a Christo nullum influxum acceperunt, vt infra constabit.

Dicendum e 3tio Christum non solum vt Deum sed etiam vt hominem esse caput Angelorum. colligitur hoc ex S. Thoma art. 4 et in 3 dist. 13. q. 2. art. 2. quaestiuncula 1. litt. 8 in cap. 1 ad Ephes. et q. 29. de veritate art. 4 et ad 5 et art. 7 ad 6. idem docent alii Theologi quos Vasquez disp. 48 cap. 2 et Suarez disp. 23 sect. 5. et Pico 2do. hanc conclusionem probant tinelli ex aliquibus locis S. Pauli. sed Vasquez loco citato vult ea loco non concludere. Ratio igitur huius rei ergo est, qa de rade capitis non est contubernalis naa cum membris aliquem neq Christum secundum divinitatem diceretur caput Angelorum, qa plus differt ab Angelis secundum divinitatem quam humanitatem, et constat. sed ad rationem mystici capitis solum necesse est vt dignitate et affectione excellat et aliquo modo influat in membra per intrinsecam virtutem vel extrinsecam gubernationem, atque ita Christus se habet respectu Angelorum, vt docet Dionys. ho. 7 de coelesti hierarchia. Ambr. in lib. de institutione Virginum. Hieron. in cap. 8 Isaae. Etiam Angeli subdunt Christo vt administratorii spiritus et Christo ministrasse dicuntur Matth. 4.

Dicendum e 4to Christum non esse secundum humanitatem ita ita caput Angelorum, vt secundum illam influxerit in Angelos gratiam qdem illi meruerunt gratiam sanctificantem vel gloriam. ita S. Th. in 3 loco cit. et seqq. Almaing in 3 dist. 13. q. 1. post 1 sectioe. Vasq. disp. 49 a cap. 2 vsqad 6.

Et tm

Est tn contra nnullos alios inter quos ē Suarez disp. 12 sect. 1. § dico tn primo. vbi defendit Chrum meruisse Angelis graam sanctificantem e gloriam. hæc a. conclio ptt ex illis Pauli verbis ad hebr. 2. qui sanctificat e qui sanctificatur ex vno oes, pp quam caam n confunditur eos fratres vocare dicens: nunciabo nomen tuum fratribus meis. e paulo post: ecce ego e pueri mei quos dedit mihi Deus. qa ergo pueri conicarunt carni e sanguini e ipse similiter participauit ijdem. ex hoc a. loco aliqui efficaciter arguuntur sic: oes sanctificati per Chrum vocantur pueri e fratres ipsius Chri & Angeli per Chrum n sunt sanctificati, e per consequens Chrus illis neq graam sanctificantem neq gloriam meruit. eadem conclio magis infra constabit vide Vasq. disp. 49. cap. 2. ex his a. constat Chrum n ee ita caput Angelorum vt sit caa prædestinaois illorum. vtrum a. ita sit caput hoium vt fuerit etiam caa pdestinaois illorum mox definietur.

CAPVT V.

Vtrum Christus ita sit Caput hominum, vt fuerit causa prædestinationis illorum?

Absolutis ijs quæ ex q. 7 & 8 Diui Thomæ nobis erant examinanda, addimus hoc caput vt quæ ex q. 24 quæ ē de Chri prædestinaoe, nobis disputanda sit e cum pcedentibus magnam hnt connexionem breuiter hic expediamus. quoniam a. propositæ difficultatis solutio pendet ex solutione illarum: vtrum hoie n peccante Deus eet Incarnatus? quam quæstionem S. Th. tractatq. 1. art. 3. e nos in hunc locum reseruauimus. e vtrum Chrus fuerit primo prædestinatus e hoies præordinati ad æternam visionem vitam ante præuisionem peccati e Chri venturi? prius de his agimus e deinde solutio propositæ difficultatis facilis erit.

Dubitatio I.

Vtrum homine non peccante Deus esset Incarnatus?

Duo prout facit ad rem nram distingui poit in Incarnaoe, nempe eius substantia, e modus. substia ē ipsamet assumptio vel vnio naæ humanæ cum Verbo. modus ē circumstantia siue conditio ipsius naæ assumptæ, hoc ē, passibilitas. certum a. videtur apud oes qd si hoo n peccasset Deus n eet incarnatus eo modo quo incarnatus ē nempe in carne passibili, qa Incarnao tali modo, vt aliqui notant, fuisset otiosa quoad eundem modum,

siqui=